

U 26/2024 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (*autonoma unionstullkvoter; jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 30 maj 2024.

Finansminister Riikka Purra

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2283 OM ÖPPNANDE OCH FÖRVALTNING AV AUTONOMA UNIONSTULLKVOTER FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Bakgrund**

Europeiska kommissionen lade den 15 maj 2024 fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2024) 200 final).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

2 Förslagets syfte

Autonoma tullkvoter behövs för vissa produkter när produktionen i unionen inte räcker till för att tillgodose användarindustrins behov. Enligt förslaget bör kvoter öppnas med nolltullsats eller med nedsatta tullsats. Förordning (EU) 2021/2283 uppdateras en gång i halvåret. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 juli 2024.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Avsikten är att öppna kvoter med nolltullsats eller med nedsatta tullsats, utan att detta stör marknaderna för dessa produkter. Den 20 december 2021 antog Europeiska unionens råd förordning (EU) 2021/2283, så att unionens efterfrågan på de berörda produkterna skulle kunna tillgodoses på så gynnsamma villkor som möjligt. De föreslagna åtgärderna genomförs inom ramen för Europeiska unionens integrerade tulltaxa (Taric) och tillämpas av medlemsstaternas tullmyndigheter. Kvoterna fördelas i den ordning som tulldeklarationerna godtas.

Kommissionen har med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) under tiden 16.11.2023–19.1.2024 prövat alla framställningar från medlemsstaterna om autonoma tullkvoter. Gruppen består av delegationer från alla medlemsstater samt Turkiet. Medlemsstaterna har för sin del samrått med berörda industrisektorer, organisationer, handeln och andra berörda parter. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla fr.o.m. den 1 juli 2024. Under denna omgång hade tre ansökningar om nya tullkvoter och fem förslag till ändring av giltiga tullkvoter lämnats in.

Efter granskningen anser kommissionen att det är motiverat att öppna autonoma tullkvoter för vissa nya produkter (14 st.) som för närvarande inte anges i förordning (EU) nr 2021/2283. Kommissionen anser att kvotvolymen bör ökas i fråga om en produkt. I fråga om två produkter bör beskrivningen ändras. En produkt för vilken en tullkvot inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse bör strykas ur bilagan. Av tydlighetsskäl är det önskvärt att en konsoliderad version av bilagan till rådets förordning (EU) 2021/2283 offentliggörs, som ersätter den tidigare bilagan i dess helhet.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar. De övriga ändringar som föreslogs gav inte anledning till några kommentarer.

Kvoten med löpnummer 09.2554 grundar sig på en ansökan om tullbefrielse som Finland lämnat in. Finland ansökte om ändring av beskrivningen av en produkt som omfattas av befrielse. Slutligen enades man om att bevilja en tullfri kvot (460 ton/år) för varukoderna ex 8505 11 10, ex 8505 11 90 och ex 8505 19 90. Dessa används vid tillverkningen av permanentmagneter.

Det föreslås att förordningen träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 juli 2024.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det föreskrivs att tullsatser i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Detta omfattar även en ändring av och befrielse från tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Statsrådet anser att förslaget stämmer överens med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna syftar till att förenkla förfarandena för aktörerna inom utrikeshandeln. Förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av förslaget eftersom de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av autonoma unionstullkvoter inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Enligt den finansieringsöversikt som bifogats utkastet till förslag får förslaget positiva ekonomiska konsekvenser för inkomsterna. Den totala inverkan på de traditionella egna medlen i EU:s budget uppskattas till 4,4 miljoner euro per år (75 procent av det totala beloppet av de tullar som tas ut). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördsprovision. Effekterna för Finlands del beror på hur stora mängder av varan i fråga Finland importerar till unionen.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Statsrådet anser inte att förslaget strider mot Finlands grundlag eller de konventioner om grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter som är bindande för Finland.

7 Ålands behörighet

Ärendet hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 17 maj 2024. Målet är att förslaget ska antas av rådet i juni 2024.

9 Den nationella behandlingen av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor), vilket avslutades den 27 maj 2024.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.